

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglase itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se od plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom namu nimo stvari, a nosloga sve poljvari“. Narodna poslovice.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju a nefrankirani ne primaju. Predplata za poštarinom stoji 10 K u obće, na godinu 5 K za seljake } na godinu 10 K 5 — odn. K 2 50 na pol godinu.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zao- stali 20 h., koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. (Via Giulia br. 1), kamo neka se naslovljuje sva pisma i preplate.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi iskare Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, d. ital.).

Na obranu glagoljice u krčkoj biskupiji i proti nazovi-katoličkim listovom.

Talijanski pisci i pisari našeg Primorja proti glagoljici — kao što su Benussi, Pesante, Salata, Tonolli itd. odložie svoja otupljena pera, prepustivši žalostnu zadaću: borbu proti porabi glagoljice u našim crkvama, talijanskim nazovi-katoličkim listovom našeg juga i čak same Italije.

Spomenuti pisci nastojali su dokazati u glavnom, da Hrvati i Slovenci istarskog kopna ili nisu nikada imali prava na porabu te crkvene i narodne svetinje, ili ako su to pravo jednoč imali, da je ono već odavno izgubilo svaku vrijednost. Oni misle, da im je dokaz skoro posve uspio jer njihovi govori više manje u prilog poznata odluka „Sv. zbora za obrede“ od god. 1898. Na protudokaze s hrvatske strane oni se i neobaziru, kano da ih nebi ni bilo.

Mnogo teži im je bio posao: pobijati pravo na kvvarnerskih otocih t. j. u krčkoj biskupiji, gdje je glagoljica neprekidno u porabi od davne davnine.

Tu im priskočiše na pomoć talijanski nazovi-katolički listovi, koji izlaze u Trstu, Gorici, Puli i Trentu — dakle u Austriji — i nekoi katolički listovi u Italiji, navodno zapeljani od prvih. Svi ovi listovi udariše složno proti pravi porabi glagoljice u onoj biskupiji, služeći se pri tom najpodlijimijim sredstvi, očitom laži i podiom klevetom, nedostojnom najstrasvenijeg židovsko-liberalnog novinara, a kamo li katoličkog urednika i svećenika.

Medjutim ovi su listovi pravili — što no rieč — račun bez krmara. Nisu naime ni sanjali, da bi se mogao tko naći, koji bi im njihove pagane klevete i podvale mogao zatuci u njihova netista grla. Ali taj se je našao baš tamo, gdje su oni najmanje slutili. Našao se muž mudar i učen, pobožan, posten i pravedan, koji cieni visoko prave katoličke listove ali odsudjuje odlučno i one, koji se tim častnim nazivom nepošteno služe. Taj muž je glavom krčki biskup, g. dr. A. Mahnić, koji je prošloga mjeseca u svojem službenom listu „Acta Curiae“ objelodanio vrlo važno pismo na obranu glagoljice i svog svećenstva — a proti navalam talijanskih nazovi-katoličkih listova.

To pismo donasamo eto u hrvatskom prevodu u cijelosti, da vide i naši čitatelji kakvi su ti talijanski katolički listovi i kakvu im je dao lekciju presvj. g. biskup Mahnić.

Pismo to glasi:

„Zast će Naša Častna Braća Svećenici, da već dva mjeseca nekoi listovi, koji inače zastupaju katoličku stvar, udaraju vrlo žestoko i pogrdno na Mene i na ovu biskupiju, bilo uzimlju otvoreno na nišan ono, što u nas u sv. liturgiji neprekidnim običajem ustaljeno postoji bilo bacajuć prelešku sumnju na krčko svećenstvo. Da Častna Braća Svećenici i drugi, koji uzitaju ova „Acta“ znadu, što nam sve podvaljuju i kakvim se služe oružjem

dolične novine s nakanom, da podkopaju, što je kod nas glede staroslovenskoga jezika zakonito određeno, i naš dobar glas: smatramo shodnim izvaditi iz tih novina i u ovim „Actima“ objelodaniti nekoi mjesto, koja zasiecaju u ovu stvar, da budu i nama i drugim štiocina na vječni spomen“.

„Agitacija proti latinskom jeziku, čini se da je došla do vrhunca u krčkoj biskupiji, premda ima u njoj osam desetina Talijana“.

„La Civiltà Cattolica“ 7. Okt. t. g. sv. 4. Jedan dnevnik što se štampa u Puli i koji prolazi kao organ svećenstva krčke biskupije, imao je drzovitosti napisati: Ovo pismo dokazuje očito svete nakane presvetih u Rimu za duhovno dobro naroda hrvatskoga. Možda bi mu dali svoj blagoslov, kad bi pokazali malko dobre volje za Italiju, majku — zemlju Papinu. Ali dajemo do znanja Prečastnima u Rimu, da će se u pitanju glagoljice hrvatski narod brinuti sam za dobro duševno i tjelesno“.

„La Voce Cattolica“ t. g. br. 223; „L'Amico“ t. g. br. 488. „Sv. Otac“... se je dao izvjestiti na tanko o sadanjoj vjerskoj anarhiji glede liturgijskog jezika“ (u krčkoj biskupiji).

„La Voce Catt.“ ondje.

„Svećenici krčke biskupije... ukinuv latinski jezik, bacili su se dušom i tielom u naručaj glagoljice“.

„La Voce Cattolica“ t. g. br. 261; „L'Amico“ t. g. br. 494.

„Krčki biskup... upravio je svomu svećenstvu jednu važnu okružnicu pastoralno pismo pozivljuć ga na dužnu podložnost i poslušnost, počitanje i stovanje Najviše crkvene oblasti.“

„La Voce Catt.“ t. g. br. 265: „... U otčkoj krčkoj biskupiji liturgičko komešanje u korist glagoljice došlo je ovih zadnjih godina do vrhunca svojih namjera, tako da je ne riedko počiniilo ovdje ondje neoprostivih zloporaba“.

Ondje.

(U krčkoj biskupiji) „malo po malo se je uvukla liturgička revolucija... Stvar je takva da se ne može ići dalje, a da se ne pade u apostasiju, niti s druge strane, to može tako dugo potrajati“.

Ondje.

„Ona bi hrvatska gospoda u Krčkoj biskupiji htjeli, da su samo Sv. Ciril i Metod u raju; a drugi... tko zna gdje?... I bez grizodušja puštaju zakopati jednoga kršćanina kao psa, ako se ne pristaje na hrvatski obred“.

„... Oskvrnitelji božanske milosti“.

„Tvrđnja, da je lošinjska crkva bila glagoljskog obreda od god. 1804., kosi se dijametralno s historijom“.

„L'Amico“ br. 493.

„... Glagoljica nije kod nas (u Lošinju Malom) obstojala već naša crkva, a s njom možda sve u biskupiji (osorskoj) bile uvijek latinske“.

Ondje br. 494.

„Stalno je, da su od g. 1304., u vrijeme ukinuća osorske biskupije, sve crkve one biskupije bile su latinske“.

Ondje br. 496.

„Hrvatski svećenici buntovnici... Jedan dio svećenika političara nema više nitakvih ograda ni poslušnosti ni poštovanja prema nalogima u obrednoj materiji, izdanima od Nj. svetosti Lava XIII... „L'Amico“ jako dobro opaža, da je crkva u Malom Lošinju bila uvijek latinska... i da narod ima svoju logiku i da odbiti pogreb kršćanina, koji ga zahtievaju po latinski, znači reći, da lko želi latinski pogreb, jest heretik ili još gore... „L'Amico“ poave pravo zaključuje: škandali su potrebiti, rekao je naš gospodin, ali je rekao i ovo: jao onima, po kojima dolže škandali. L'Avvenire d'Italia o. g. br. 301.

„Popovi krčke biskupije dali su se na glagoljicu bacivši u kut latinski jezik. Sto se pak tiče crkve u Malom Lošinju, doznajem (iz izpravka, poslanog od krčkog Ord narijatu onom uredničtvu) da nije istina da je bila uvijek latinska, jer da je bila prije godine 1804. glagolska. Opažam u ostalom, da je prije godine 1804. bila možda glagolska, kad to tvrdi krčka kurija, ali možda za 15 dana, jer da je bila takva od vjekova, to bi se, kako dobro opaža katolički list u Trstu „L'Aamico“, kosilo diametralno s historijom“.

L'Avvenire d'Italia.

Ovi su nam listovi dopali ruku po najviše slučajem jer bez dvojbe ima i više drugih, koji pišu nalik načinom. Većini tih listova poslamo izpravak na pojedine točke, što su ih krivo utvrdile. Jedni su djelomice ispravili, što smo, na osnovu zakona, zahtievali, ali tako da su doskora dodali druge još gore i lažnije. Drugi ne samo da su odbili izpravak, nego su nas pače još teže obrozili.

Dokuje li takav način postupanja katolicima? Ja dakle sve i pojedine tvrdnje, koje sam eto iscripio iz navedenih novina, u koliko se odnose na statistiku (u prvom redu onu o $\frac{1}{10}$ Talijana kod nas, kad ih ima tek $\frac{1}{20}$), i povjest, označujem i javno proglašujem prostim lužima; u koliko biede i potvaraju Moj kler, zlobnim podvalama i klevetama; u koliko se tiču Mene, teško osvadom: molci Boga, da oprosti začetniku i začetnicima ovih osvada nanešenih Meni i Mojemu svećenstvu.

Gornje tvrđnje većinom nose već na sebi biljeg laži i klevete; samo navesti ih, znači pobiti ih. Uza sve to spreman sam takodjer uvijek dokazima dokazati, da one sve zajedno i pojedine zasluže onaj naziv, koji im dadoh. Na taj dokaz nijesam dužan niti ću pružiti javnim novinama, htjele one biti katoličke kolikogod hoće, budući da na njih ne spada zvati sud na Biskupe i diecezansko svećenstvo zbog njihova rada. Sto se u prvom redu tiče pitanja o liturgičkom jeziku, teško se ogriješuje o crkvenu stegu, koja ga povlači po javnim novinama. Urednici katoličkih novina, koji si prisvajaju pravu udarati na staroslavenski jezik, neka znadu, da je Sv. Zbor za obrede dekretom dne 19. sept. 1903. upravljenu na Biskupe crkvenih provincija Gorické, zadarske i zagrebačke izjavio: „da se po svema odsudjuje svake agitacija i pokret (glede liturgičkog jezika), koji idu za tim, da uplivisu na sud Sv. Stolice“. Ako se dakle odsudjuje svaka agitacija, odsudjuje

se bez dvojbe ne samo agitacija za nego i proti staroslav. jeziku. Jedinu Sv. Stolicu priznajem nada mnoim i njoj sam jedinog dužau polagati račun za ono, što se kod nas odredilo gledom na liturgički jezik. Neka dakle tužitelji moji i krčkog svećenstva podignu tužbu kod Sv. Stolice, ondje će nas naći na mezevu za sve što radimo. Ovdje se radilo elementarnim pravilima crkvene stige, koje valja da poznaju urednici i pisci svih katoličkih listova. (S liberalcima ja ne govorim.)

Pače ja ću sam poslati ovu „Actu“ Sv. Ocu sa željom i molbom, da povede istragu o pojedinim stvarima, kojima nas, kako gore navedoh, objeduju, pa nas neka rieši ili sudi.

Konačno javljam ovim svima, da se od sada unapred ne ću ni malo obzirati niti najmanje osvrlati na ono, što se novinama bilo katoličkim bilo liberalnim protitje možda pisati o liturgičkom jeziku u mojoj biskupiji, spreman dakako uvijek da i račun ali samo Onomu, koji me je vlast. i zvati na red.

U Krku, 21. decembra 1905.

† Anton.

Odgovor

upravitelja ministarstva bogoštovja i nastave dra baruna Bienenrtha na interpelaciju dra Dulibića i drugova obzirom na slavensko bogoslužje kod Hrvata.

U sjednici ove visoke kuće od 6. jula 1905. interpelovali su gospoda zastupnici dr. Dulibić i drugovi na gospodina ministra predsjednika i ministra bogoštovja o nepriljetljskom držanju, koje da pokazuju vladini organi naprama težnjam južnih Slavena na polju crkvene liturgije.

Ja se častim na to pitanje prije svega uzvrđiti, da u smislu državnih temeljnih zakona, kao i zakona 7. maja 1874. D. Z. L. br. 50 o vanjskih pravnih odnošajih katoličke crkve ne pripada državnoj upravi nikakav upliv na liturgička pitanja, i da ova pitanja imaju riešavati i uređivati jedino na to pozvani crkveni činbenici.

Usljed toga načela su se u istinu svi organi, koji se bave sa poslovima državne bogoslovne uprave, koli vanjskoga toli nutarnjega službovanja, suzdražali uzeti bud kakvo stanoviše za ili proti staroslovenskomu crkvenomu jeziku. O kakvom pritušku na pojedine biskupe Dalmacije i Istre koj se u interpelaciji spominje bez navoda pojednosti, nit mi je što poznato ni mogu o tom, radi pomanjkanja konkretnih navoda povesti kakve izvide.

Sto se pako tiče od gospode interpelanata spomenutoga navodnoga držanja organa c. i k. poslanitica kod Sv. Stolice u toj stvari, to sam u stanju, na temelju podataka stavljenih mi na raspolaganje sa strane c. i k. ministarstva vanjskih poslova, konstatovati, da se takodjer to držanje točno prilagođuje prije spomenutim načelom. Ako se u interpelaciji pripovjeda, da se je devedesetih godina činilo za priekre tiskanje glagoljskih liturgičkih knjiga, to mogu o tom samo izvjestiti, da osim misala namtenjenoga za Craugoru

što se je tiskao godine 1893. u tiskari kongregacije de propaganda fide u Rimu, nije se, tamo nijednih drugih crkvenih knjiga u staroslavenskom jeziku i glagolskim slovi tiskalo. Od prvoga izdanja toga misala, koje je iznosilo 450 iztiskava, prešli su kupnjom mnogi u razne biskupije Dalmacije i Istru.

C. i kr. poslanništvo kod sv. stolice nije nikad pokušalo djelovati kod papinske kurije u svrhu da zaprijeti tiskanje spomenute crkvene knjige. Još manje može se govoriti o tom da bi se bilo pretilo sa prekinućem diplomatskih odnosa za to da se osujeti rečeno tiskanje.

Tako nije nit u novije vrijeme u Rimu održavana konferenca biskupa onih biskupija, u kojih ima liturgičko pitanje aktuelno znamenovanje, organom poslanništva dala povoda, da istupe iz njihove rezerve u kojoj su se uvijek držali. Obćenje između c. i kr. poslanništva kod sv. stolice i oblasti kurije je naravski uvijek živahno, a u to vrijeme nije bilo drugačije nego li obično. Samo se po sebi razumjeva, da se je između organa c. i kr. vlade i onih vatikana rasgovaralo o toli znamenitom pitanju kao što je uporaba staroslavenskoga crkvenoga jezika. Ako se je pri tom terasilo želju, da se u toj stvari stvore stalni odnosi, i tim trajan mir učini, to se u tom nemože viditi neopravdan umješavanje austro-ugarskoga poslanništva.

Molim gospodu interpelante, da to na znanje uzmu.

Donasmo eto u doslovnom prevodu odgovor što ga je dao dne 18. decembra 1905. u zastupničkoj kući carevinskoga vieća upravitelj ministarstva bogoslovija i nastave na interpelaciju dra Dulibića i drugova od 6. jula 1905. u stvari umješavanja austro-ugarskih oblasti u pitanje staroslavenskoga jezika u službi božjoj u stoličkih crkvah. Taj odgovor dao je stalno sporazumno sa ministrom predsjednikom; dao ga je u ime c. kr. austrijske vlade.

Priobćujemo taj odgovor za sada bez ikakva komentara. Priobćujemo ga na razmišljanje našim prijateljima, osobito onim, koji su u odnosne stvari bolje upućeni.

Rado bi da nam takovi osobito jave svoje mnjenje ob odgovoru c. kr. austrijske vlade, koja je govorila takodjer, i glavno, na temelju podataka dobijenih od skrupnoga ministarstva austro-ugarskoga.

Ako žele diskreciju ta će se skrupulozno držati. Za to jamči glavni suradnik našega lista Malko Mandić, kojemu molimo da se pošalju pismena mnjenja.

Politički pregled.

U Puli 17. janara 1906.

Austro-Ugarska

Dne 14. o. mj. održavano je u Beču ministarsko vieće, kojemu su prisustvovali svi ministri. Radilo se među ostalim o predmetih, koji imaju doći na dnevni red u prvih sjednicah carevinskoga vieća i o izbornoj reformi, koju će vlada carev. vieću predložiti na razpravu.

Dan prije primio je car i kralj ministra predsjednika u audienciju, koja je trajala jedan sat. Ministar je izvijestio vladara potanko o položaju.

Službeni list bečke vlade priobćio je u subotu ovu izjavu glede izborne preinake: Od nekog vremena objelodanjaju razni listovi s više ili manje izvrsno upućene strane brojke o mandatima, što bi po novom izbornom zakonu imali zapasti pojedine zemlje. Mjera vjerodostojnosti ovih računa najbolje se time posvjedočava, što brojke faktično od danas još u obće nisu ustanovljene. Dakako, da se već u sadašnjem stanju može s priličnom sigurnošću reći, da će se mnoge brojke, što će ih sadržati vladina osnova, bitno razlikovati od sadašnjih brojcanih kombinacija.

Prema jednoj izjavi ministra predsjednika, imao bi predlog o reformi izbornog reda biti gotov koncem siječnja, a saboru bi se predložio oko polovice veljače. Do tog doba imao bi već proći ministarsko vieće.

Dne 14. o. mj. su tršćanski načelnik dr. Sandrinelli, podnačelnik Venecijan i zast. Pitacco stigli u Beč, te konferirali s ministrom predsjednikom glede osnutka talijanske univerze. Kako je poznato, tršćanski zem. odbor stvorio je zaključak, da se u Trstu osnuje talijanska univerza iz zemaljskih sredstava i doprinosima svih talijanskih obćina.

Tršćanskomu odaslanstvu odgovorio je ministar predjednik — kako javljaju iz Beča tršćanski listovima — da će se za Trst sa okolicom pridržati dosadašnjih 5 mandata za carev. vieće, a pitanje sveučilišta, da neće doći na razpravu pred ovim carev. viećem.

Hrvatski sabor u Zagrebu sastao se je opet dne 15. o. mj. U prvog sjednici riješeno je pitanje, da li se imade izručiti sudu na progon trojicu oporbenih zastupnika radi veleizdaje. Imunitetni odbor predložio je, da se ih ne predaje i sabor je taj predlog prihvatio.

Crna Gora.

Poznati vođa njemačkih liberalaca barun Chlumecki pobija odlučno u jednom bečkom listu osnovu o gradnji željeznice Bar-Niškić, jer da bi ona mogla postati dio balkanske željeznice, koja bi oslobodila balkanske nezavisne države od austro-ugarskog upliva.

Srbija.

Austrijski ministar izvanjskih poslao odgovorio je na notu srbske vlade glede srbsko-bugarskog carevinskog saveza, da Austrija mora sve to odlučnije zahtjevati neka bude taj savez čim prije zabačen.

Iz Biograda javljaju, da je tamošnji austro-ugarski konzul u ime svoje vlade zatražio da se razvrgne svakako srbsko-bugarski carinski savez i da istog ne podnese na prihvata skupštini. Srbska vlada je odriješito izjavila, da ona toga ne može učiniti, nego da stoji na stanovištu, koje je prikazao srbski poslanik u Ba'u. Ona će rado uzeti u obzir posebne interese i zahtjeve Austro-Ugarske, te žali, ako bi se radi toga prekinuo trgovački ugovor s Austro-Ugarskom.

Posljednji je odgovor srbske vlade na zahtjev bečke vlade kratak i odlučan. U njemu je rečeno, da srbska vlada ne može zapustiti osnovu carinskog saveza, te ne shvaća, kako se može šta takova i zahtjevati, tim više što se radi o međunarodnom ugovoru, već potpisanom od srbske vlade. Srbija će izpitati sve ugovorne tačke, ali neće nikako odustati od carinskog saveza. Srbija bi izmijenila one tačke, za koje bi srbski i austro-ugarski delegati našli, da se ne slažu sa eventualnim ugovorima između Srbije i Austro-Ugarske. Ovaj je odgovor priobćen jučer bečkom kabinetu.

Rusija.

Po svoj gotovo Rusiji nastao je sada mir, jedino još dolaze vijesti o nemirima na Kavkazu, ali se iz ovih vijesti vidi, da je ugušen ustanak, te da će i tamo za kratko vrijeme biti uzpostavljen mir. Revolucionarni odbor u Tiflisu proklamirao je dovrševanje ustanka, jer se osvjedočio, da je ustanak dovršio podpunim neuspjehom. U Tiflisu vlada posvemašnji mir, sav je promet opet uzpostavljen, a dućani i škole su opet otvorene.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Promjena trrdke naše tiskare.

Posto je gosp. Josip Krmpotić izstupio iz zadruge, koja je vlasnikom naše tiskare, promijenila je uprava tiskare dosadašnji naslov, te se od sada zove: *»Tiskara Laginja i drug.* (bivša J. Krmpotić i dr.) Pula, Via Giulia br. 1.

Nadamo se, da će i nadalje svi naši prijatelji i istomišljenici podupirati našu tiskaru kano i do sada, jer je ona jedina hrvatska narodna tiskara u Puli.

Predavanje o podučavanju analfabeta u Puli.

Učiteljsko društvo »Narodna Prosvjeta« preduzelo si zadaćom, da u raznim stranama naše pokrajine drži predavanje, kako li se imadu podučavati analfabeti po Anderličevoj metodi u čitanju i pisanju, da čim prije dođu do svoga cilja. Takva predavanja obdržavala su se jurve u Pazinu i sv. Martinu ispod Buzeta, na kojima, osobito na drugome, prisustvovao je veliki broj slušalaca.

Slično predavanje držati će se u Puli u nedjelju dne 21. t. m. u Družbinjoj školi u tri sata po podne. Uporozuju se svi oni, kojima na srcu leži napredak našeg naroda, koji žele, da se ga izvede iz tmine i neznanja, te privede k svjetlu i napretku, ovi se upozoruju, da rečenog dana dođu na predodjeljeno mjesto. Shodno i vrijedno bi bilo, da se o tome obavijesti analfabete, da se i ovi nadju na tome ročištu.

Do vidova dakle, nedjelju da se vidimo u Družbinjoj školi.

Mjesto sekundarnog liečnika. Zemaljski odbor u Poreču raspisuje natječaj na jedno mjesto sekundarnog liečnika u zemaljskoj bolnici u Puli.

Molbe za to mjesto valja upraviti ravnateljstvu pokrajinske bolnice u Puli najdolje do 15. febrara o. g. Kod istog ravnateljstva može se doznati pobliže uvjete tog natječaja.

Dalmatinski skup u Puli za Družbu.

Odbor »Dalmatinskog skupa« u Puli jaruje Družbi sv. Cirila i Metoda za Istru K 9, sabranih kod svoje sjednice prigodom zaključka, da se ima prirediti veliki ples u korist Družbe.

Evala Dalmatincima, samo napred!

Lošinjski kotar:

Glavna godišnja skupština »Zora« u Malom Lošinju obdržavana je, kako čitamo u »Hrv.« dne 8. mj. uz mnogobrojno sudjelovanje gg. članova. Skupštinu otvorio je u odsutnosti g. predsjednika narodni zastupnik g. Š. Kv. Kozulić, koji pozdravi prisutne, izrazi svoje veselje, što su se članovi odazvali u velikom broju, jer su tim pokazali, da se zauzimaju za društvo.

Iza pročitano i odobrenog zapisnika proslodogodišnje skupštine blagajnik g. Ivan Lovrić prikazuje novčano stanje društva. Čistog imetka u novcu imade društvo K 1094-05. Iz društvene blagajne darovalo se prošle godine osim drugova i 200 kruna družbi za dogradnju zabavišta.

U novi odbor izabrani su: predsjednik g. J. Nikolić, ostali odbornici: gg. A. Skopinarić, N. Vidulić, I. Lovrić, zamjenici: M. Taraboča, M. Jakobović, revizori: A. Martinolić i A. Zorović.

Iza dovršenog dnevnog reda prešlo se na možebitne prijedloge i stvari, koje bi imale unapriediti društvo.

Kod posljednje tačke dnevnoga reda uze prvi rieč g. I. Lovrić, koji stavi nekoje predloge i dade savjete novomu odboru.

Za njim se oglasio velec. g. P. Sabalja, koji stavi predlog, da se »Zora« dade novo ime t. j.: *»Kršćansko pučko društvo Zora«*, kako je to na lanjskoj skupštini bio predložio g. A. A. Martinolić.

Ovaj predlog upućen je na proučenje posebnomu odboru, koji će o njemu izvijestiti u budućoj glavnoj skupštini. U taj odbor bijahu izabrana gg. Š. K. Kozulić, Dr. Bonifačić i novi odbor »Zora«.

Tim je skupština izerpila svoj dnevni red, te ju predsjedatelj zaključio.

Mladi Istran. U petak dne 12. o. mj. izišao je napokon »Mladi Istran«, list za mladi svet. Usprkos atentatu, kojim su lošinjski odrodi htjeli u zametku ugušiti ovog najvestitelja hrvatske prosvjete i uljudbe našoj djeci, »Mladi Istran« evio otišao je bogatim i lepim hrvatskim blagom snabdjeven među naš mali svet.

Donasmo ovdje sve što u prvom broju nosi: pjesma: *Mladom Istranu*, od Rikarda Katalinića Jeretova; *Bošić*, crtica od Rikarda Katalinića Jeretova; *Nova*

Godina, priča Bogumil Toni; *Na osviću*, pjesma od Ernesta Jelušića; *Babino ljeto*, priča Rudolfo Franjin Magjer; *Hrvatskom stježu*, pjesma od Josipa Milakovića; *Ti si djale misliš da teš...* pjesma od Rudolfa bar. Malidina; *Moje četiri mace*, napisala: Jelica Belović-Bernadzikovska; *Ja sam Istran...*, spjevao Dubo Raskrižar; Opis slika, Svaštice, Smješice, Zagonetke. Slike su ove: Naslovna slika, koja pokazuje mladog Istrana, te sa obale istarske šeširov u ruci pozdravlja na drugoj protivnoj obali stojeću majku Hrvatsku; Mali Lošinj i Velika palma u Malom Lošinju.

Kako se vidi iz sadržaja imade u prvom broju radova od naših priznatih književnika, te se izdavač može ponositi, što je »Mladog Istrana« ovako lepo opremljena poslao u hrvatski svet. — »Mladi Istran« stoji na godinu K 1.50, a predplatu prima gdjica Ivka Susić, učiteljica škole »ružbe sv. Cirila i Metoda u Malom Lošinju; rukopise pak prima urednik Josip Kraljić, nadučitelj škole Družbe sv. Cirila i Metoda u Malom Lošinju.

Toplo preporučujemo svim rodoljubima ovaj lepi listić, te neka ga šire među našu djecu, koju neka uz ovaku nezatnu cieniu predplate. Predplatu treba poslati do 25. janara o. g.

Pristranost Nerezinskih nazoril-talijana.

U posljednjoj sjednici obćinskog vieća u Osoru, razpravljalo se je u proračunu za poreznu obćinu Nerezine, te je na predlog tamošnjih nazoril-talijana u proračun uvrštena stanovišta svoća za školsku knjižnicu talijanske pučke škole u Nerezinih. U istoj sjednici prosvjedovalo je obćinsko vieće proli nalogu c. k. kotarskog školskog vieća u Lošinju, koji je glasio, da se ima ustrojiti takvu knjižnicu i na hrvatskoj pučkoj školi u Nerezinih.

Nerezinski novopečeni talijani i njihovi drugovi iz Osora razpolazu novcem, što ga većina nerezinskih stanovnika doprinosi u obćinsku blagajnu samo na korist zavedenih i nesvjestnih obćinara, koji se dadeše upreći pod talijanski voz, dočim za većinu stanovništva one porezne obćine neće da znađu. I to se zove kod nas talijanska nepristranost?! Znatiželjni smo, što će na to c. k. kotarsko školsko vieće!

Voloski kotar:

Ženska podružnica na Voloskom u Družbu. Voloske gospodje i gospodjice su već od njeko doba umovale, kako da i one što učine za Družbu. Odlučile su se konačno na to, da njihova podružnica priredi ples na korist družbe sv. Cirila i Metoda za Istru. To je i učinila dne 13. t. mj. u »Narodnom Domu« u Voloskom. Pokroviteljicom plesa bila je Franjica Stanger, supruga obćinskoga načelnika i odvjetnika dra Andrije Stangera. S njom je otvorio ples podpredsjednik Družbe dr. Niko Fabijanić. Ples nije bio haš jako posjećen, al bio je veseo. A što je glavno donesao je svoticu za Družbu. Hvala gospodjam i gospodjicam Voloskim. One su prve ove godine u Istri priredile zabavu u korist Družbe. Čujem da će sliedećega mjeseca sliediti Opatija, a među tim i kasnije stalno i druga mjesta.

Istarska Vila u Kastvu.

Dne 20. janara 1906. priredjuje pjevačko i tamburaško društvo »Istarska Vila« u Kastvu, u prostorijama Narodnog Doma koncert s plesom. Ulaznina i K po osobi. Početak u 8 sati na večer. Svirat će F. Bertova putujuća gudačacka družina. Raspored koncerta: 1. M. pl. Farkaš, *Zvončić*, salonska polka; 2. Jak. Aljaž, *Ne tošim*; 3. V. Vodopivec, *Nasrad!* koracniča; 4. F. Koles, *Naša duma*, karišik maloruskih pjesama; 5. Sl. Katkić, *Zbogom more*, varijacije za brać solo uz pratnju tamburaškoga zbora; 6. P. Romanić, *Irideset*, vesela igra u t. činu i 7. Ples.

»Dante« bend*. Tako je naslov zabavi što ju oglašuje posebnimi tiskovinami »Die Frauengruppe von Abbazia«. Dakle skupina njemačkih gospodja u Opatiji priredjuje večer na čast talijanskomu pjesniku, i to u prilog dobrotvornih svrha. Na čelu tim gospodjam je gospodja direktor Croci, gospodja najme ravnatelj ječtilištnih zavoda. Šta se sve ne izmisle

Je Srabo-Talijanke u Opatiji! Gospodina direktora Croci valjalo bi upozoriti da nije ovamo poslan ni on ni njegova žena za tjerati njemačko talijansku politiku. Ako nije dovoljno to, njemu, reći, valjalo bi upozoriti njegove gospodare. Čisti prihod da je za dobrotvorne svrhe. A koje su to dobrotvorne svrhe? Taj "Dante-Abend" ima se prirediti dne 22. t. m. Nadamo se da neće nijedan naših posjetiti te zabave, a nebi smjelo nit jedan drugi, koji postuje čuvstva domaćega pučanstva Opatijskoga.

Na odlazku dra pl. Manussi-a iz Voloskoga. Čim se je bilo saznalo da je dr. pl. Manussi imenovan upraviteljem ravnateljstva policije u Trstu, udesili su njegovi prijatelji u Opatiji u Voloskom, na čelu njim dr. Glax, večer njemu na čast. Došao je župnik Mons. Zamlić, občinski načelnik dr. Stanger, dr. Glax i ostali članovi lječilišne komisije, razni činovnici i drugi. Bio je pozvan i Vepri-nački župan, občinski načelnik Gasparić. Tamošnjemu tajniku Marku u nije to bilo pravo, pak je išao najprije k Manussi-u a onda k Glaxu, moleći da bi on došao mjesto župana. Al bio je odbijen na obih stranah na svakoj na svoj način. Tečajem večera palo je liepih zdravica, najviše u hrvatskom jeziku, u kojem je Manussi također odgovarao. Nazdravio ga je i župan Vepri-nački Gasparić, i to talijanskim (!) jezikom. Počeo je sa "Molto Reverendo Signor Capitano" i titulirao ga je ponovno sa "loro". Bilo je dosta smjeha, i opravdanoga.

Dne 10. po podne je dr. pl. Manussi, bivši kotarski poglavar na Voloskom, odputovao u Trst kao upravitelj ravnateljstva policije. Njega ju sila ljudi, najviše činovnika c. kr. i občinskih odpravilo do kolodvora i zazelilo mu sretni s Bogom.

Iz Kastva pišu nam: Dne 30 decembra obdržavala je ovdješnja "Hrvatska čitaonica" svoju redovitu godišnju glavnu skupštinu, na kojoj je bio izabran sljedeći odbor: predsjednik g. Kazimir Jelusić, tajnik g. Bruno Jurinčić, blagajnik g. Josip Miličić. Na skupštini odlučeno je medju ostalimi prirediti običnu zabavu na mesopustnu nedjelju.

Čestitamo odboru i članovom na toli vrstnoj upravi!

Zaruke. Primamo iz Opatije: G. Ivan Matetić, učitelj na ovdješnjoj hrvatskoj školi i zaslužni kapelnik našega pjevačkoga društva "Lovor" zaručio se s gđicom Franjicom Jurković, dražestnom kćerkom našega vrijednoga domorodca gosp. Petra Jurkovića, posjednika u Opatiji. Čestitamo!

Za Družbu sv. Cirila i Metoda. Veleć. g. župnik Koruza u Klani sabrao je na imendan prijatelja K 6.90. — G. Grga Bužđan u Puli K 2 — G. Pero Premuda u Zagrebu poslao je K 10 — kao sedoviti prinos "Družbi". — Živili! Novac je izručen blagajniku ovdješnje podružnice.

Pazinski kotar:

Djački koncert u Pazinu. Zabavna akademija, što ju je priredila hrvatska gimnazija u Pazinu, na večer 13 t. m. ispala je da nije mogla bolje. Prostorije "Narodnoga Doma", gdje se je zabava držala, bile su premalene za veliki broj rodoljubnoga občinstva, što je one večeri tamo dohrnilo, da se divi razviku naše uzdanice, hrvatske gimnazijalne mladeži i da doprinese svoj darak za ono "Djačko pripomoćno društvo" u čiju korist je akademija i bila priređena. Birani program bio je izveden od samih djaka, koji su u svim točkama pokazali dorasli svojoj zadaći: skladni u držanju, okretni u saobraćaju, točni u izvađanju.

"Proslav" govorio je sedmoškolac Čeh iz Roča, kojemu je obćinstvo burno pljeskalo na koncu, diveć se muževnoj besjedi, izrječitoj bez prihora i bogatoj zdravim mislima i živim čuvstvom.

Sljedeće točke rasporeda, tamburanje i pjevanje zadivise ponajvećma ushićene slušaoce.

I tamburaškim i pjevačkim zborom ravnao je djak Rapotec iz Kozine, čedan u nastupu ali siguran u vodstvu. Izvrstno izvježbani tamburaši odigraše zamjernom

točnošću i divnom skladnošću Brožove "Nazdravice" mornara; Bozotičjevu fantaziju »Na Dinarskim bridinama« i Hruzinu veliku glasbenu sliku »Sar zaručnice«. A pjevački zbor nije zastao za tamburaškim: pobudnu »U kolost« našega Brajše, nježnu »Krasni spol« od Eš-senbute i junačku Jenkovu »Nek dušman vidi izveo je izvrstno i ugodno, da nije mogao bolje. Burnom pljeskanju i pohvalnim poviciima nije bilo konca ni kraja te je i jedan i drugi zbor morao na sveobći zahtjev dijelom opetovati izvedene komade a dijelom dodati nove izvan programa.

Oficijelni, da tako rečem dio, završila je šaloigra »Seljak-Irud ili jao si ga o-nomu koji pade djacima u ruke«. Ovaj šaljivi komad, prikrojen istarskim prilikama, izazvao je pravu buru smjeha, a predstavljali ga: sedmoškolac Gregorović iz Draguča, koji je igrao glavnu ulogu i to baš »Krečmaru Gašparu u Draguču«, Marko Ružić iz Kaštelira, Tinjanac Defar, Grdoseljan Mišon, Mahnić iz Dekana, Brnić iz Mihotića, Prudan iz Zareča, Knežić iz Čunškoga i Ružić Ante iz Kastva.

Predstavljanje bilo je neprisiljeno, razgovor nije ni malo zapinjao: nebi čovjek reko, da vidi pred sobom mladiće koji su prvi put stupili na pozornicu.

Nakon duljeg odmora, dok se starija gospoda dala u gostionu, mladež se baci u naračaj Terpsihore i pleši, brajne, do bijeloga danka.

U gostionu međjutim razvila se slobodna zabava, orila se rodoljubna pjesma: naravski nije manjkalo niti zanosnih zdravica niti zanosnih zdravica niti šaljivih razgovora.

Na rastanku svaki je u srcu rekao: Evala ti, kićena mladeži; evala uglednom ravnateljstvu i dićnom profesorskom sboru!

Za djačko pripomoćno društvo u Pazinu. Dne 9. o. m. sakupljeno je na piru gosp. Tomljanović Metoda pom. kapet. sa dražestnom gospodjicom Načinović Idom od gospodjice Načinović Mimi u Čepiću K 20. Dodao vitez nadžupnik Anton Nežić K 5. Živili rodoljubni svatovi!

Koparski kotar:

Iz Sluma (Bazet). Kako je bilo već javljeno obdržavala se je u Slumu dne 26. prosinca prošle god. redovita godišnja skupština ovdješnje podružnice "Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru". S užitkom su Slumci pripravljali za to oveću dvoranu, kitili ju pristalim bršljanom, ispleli je i prevukli od zida do zida s mnogim okićenim papirnatinim verugicama, koje su svojim raznim bojama odavale hrvatsku trobojnicu. Svane i Stjepanje — i eto već se iz jutra vide po Slumu vijati velike narodne hrv. zastave, po čemu se je moglo već predmijevati, da Slumci drže taj dan posebno slavje. Što je bilo istom kazali, stupivši s "balonima" i inim svejtlikama razsvjetljenu u večer dvoranu! To je mogao sam prisutnik iz samih veselih lica razabrati.

Veselili se Slumci tim više, videći osobito da im vrijeme neće pomutiti podpunog veselja izčekujući time mnogo prijatelja i znanaca. I u istinu dodje više njih iz bližnjih sela, no u tom se istakli osobito Danci došavši u liepom broju.

Koliko pak drže Slumci do podružnice svoje, pokazali su na samoj skupštini. Dvoranu u kojoj se skupština podružnice obdržavala bila je pucnata muškaraca i žena svake dobe. Bilo je to a ma u pravom smislu narodno društvo! Tekom su skupštine čuli od više njih zanimivih stvari i liepih besjeda. A kako oni shvaćaju tko je prijatelj tko neprijatelj našem narodu, pokazali su to svojim prinosima i darovi, tako da je mogla ove godine slumska podružnica poslati čistog prihoda matici Družbi u Opatiju K 143.60, koja se je svota sabrala u glavnom istog dana, osim prinosa nekolicine odsutnih prijatelja.

Imajući ovakove skupštine podružnica na umu, mora da se ustvrdi, da one ne koriste samo materijalno plemenitoj svrsi "Družbe sv. Cirila i Metoda" nego da iste i u velike podpomazu osvješćivanju i prsvjetli naroda.

Ine se skupštine teže prilagoduju narodu te na njima nije opaziti toliko

ljudstva razne dobe i spola, osobito mladijih kao na spomenutim. Upravo radi toga bi morali da nastoje bližnji rodoljubi, koji umiju i žele narodu koristiti, da ne prepuštaju takvih prilika.

Međjutim željeti je da Slumci izkazuju se tom prilikom kako treba, ustraju na svom dobrom putu te neta ih Bog čuva a i sami neka se čuvaju od svake nesloge i sautljivaca, česa ima na žalost u nekojem bližnjem selu; jer se kaže: nesložna braća, propala kuća!

Iz Sluma na buzetskom Krasu: Kad dostigli smo, što je bila naša velika želja, da imamo svoju plovaniju i svoju školu, dragovoljno izpunjujemo našu dužnost, da se najsrdačnije zahvalimo svima, koji su nas u tezkom poduzeću podupirali. Osobito sveta dužnost naša je, da se zahvalimo gosp. Lad. Havelu, koji je bio cielomom našem napredku početak. Ne samo, da je skrbio, da imamo školu svoju i gosp. učitelja, nego je odlučno počeo raditi i nas nagovarati, da imamo sada i svoju samostalnu plovaniju i sa vremenom, što ufamo u kratko, i svojega župnika.

Vjenčanje. U subotu dne 20. o. m. vjenčat će se u Trstu u crkvi sv. Antuna Nrvoga u 11 1/2 pr. p. kćerka odličnoga našega rodoljuba g. Matka Kristofića, c. k. učitelja na muškrom učiteljištu u Kopru, gđica Olga sa gospodinom Ernestom Eugenijem baronom pl. Weissenbach, c. k. kotarskim političkim komesarom.

Naše čestitke roditeljima i mladencima!

Iz Kopra nam pišu, da je tamo stigaov novi upravitelj kotarskog poglavarstva g. Gvido Polley, te da je dne 12. o. m. preuzeo upravu one oblasti.

Franina i Jurina.

Fr. Kaj nebi trebalo onim od šlevre u Buzetu na rep stat?

Jur. Aj vero bi trebalo njim celi rep odkinut.

Fr. Kaj misle, da su oni tamo gospodari?

Jur. Vero bi dobro, da ih ki g. direktoru u Trstu malo preporuču.

Fr. Nebi škodilo ne.

Razne primorske vesti.

Za našu Družbu! Grad Karlovac za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru. Družbino je ravnateljstvo primilo danas 500 kruna pod naslovom: Dar Karlovačana družbi sv. Cirila i Metoda za Istru. Taj prekrasni dar novi je dokaz rodoljublja miloga grada Karlovca i njegovih velevrednih građana, kojih naša Istra s ponosom i ljubavlju spo-

minje kao svoje velike dobrotvore. Neka im je i od nas najdublja i najsrdačnija hvala, njima i našem davnomu prijatelju veleučenom g. dru. Boži Vinkoviću, koji je tu liepu svotu sabrao i nama uručio.

Novi članovi utemeljitelji družbe sv. Cirila i Metoda. Gospodin Božo Vinković dostavio je družbinom Ravnateljstvu iznos od kruna 200, što ju dićni članovi »Hrvatskoga Sokola« u Karlovcu namieniše družbi pristupjući podjedno k istoj kao njeni vriedni članovi utemeljitelji.

Rodoljubni klub Hrvata Akademikara iz Dalmacije priposlao nam je ponovno 100 kruna i time pristupio kao član utemeljitelj našoj družbi. Živjeli novi utemeljitelji naše družbe!

Školska mladež u Vratima za istarsku družbu. Nedavno je u omladinskom listu Smilju tiskan poziv, kojim se i dječicu nižih škola potiče da kupe prinose za našu družbu. Tomu se pozivu odazvala prva mladež pučkih škola u Vratima, priposlavši družbi 9 kruna i 48 para. Svoju je pošiljku Vincenca Kauzarić, učenica V. razreda ovako popratila: Izvolite ovu svotu primiti od nas učenika. Što ju šaljemo za našu braću a na Vaš poziv u Smilju. Sa štovanjem u ime drugova i družica mojih V. K. »Neka nam Bog čuva ovakovu milu i dragu dječicu našu!

»Bihać« hrvatsko društvo za istraživanje domaće poviesti u Splitu.

Ovo je društvo imalo svoju XII glavnu godišnju skupštinu na 30. decembra 1905. u dvorani Općinskoga Doma pod predsjedanjem Mons. Bulića.

Iz izvještaja društvene uprave doznajemo, da se i ove godine znatno povećala zbirka hrvatskih starina. Bila je naime porušena nova crkva na Bihaću sv. Marte iz XVII v. U zidovima te crkve, koja je bila djelomice sagrađena materijalom stare crkve, našlo se je do: 46 epigrafičkih, što većih što manjih, što ma-ljušnih komada i do 702 arhitektonska komada. Izmedju toga ima nekoliko novih natpisa, a neki su bili popunjeni. Najznaemnitiji je onaj, kojim se je popu-nilo ime crkve: *Almificae (Martae)*.

U svoje vrijeme ima se tiskati znanstveno izvješće o radu ovih zadnjih godina, koje se nije moglo izdati zbog za-preka pri porušenju stare crkve. Uza sav namaru općinstva za ovo društvo, koje je zaslužilo bolju pažnju, financijalno stanje ipak ne nazaduje, jer se potrošak ograničio na najnužnije potrebe.

Ove je godine društvo izgubilo 8 članova, i to:

Dr. Stj. Boroša, c. i k. potpuk. u m., P. Karić, Prof. Mil. Šrepl, mons. Pavišić u Gorici, kan. Jelić, Dr. Eisenstädter i naš veliki Strossmayer, o kojemu predsjednik mons. Bulić ne htjede govoriti citirajući rečenicu: »Tanto homini nullum par elogium«.

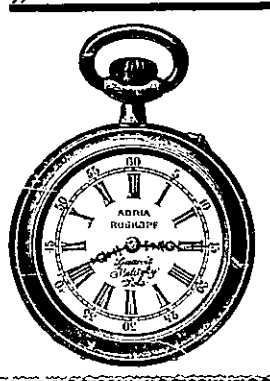
U upravu za god. 1906. bili su opet birani: Predsjednik Mons. Bulić, pot-predsjednik V. vitez Miličić, narodni zastupnik, blagaj. prof. Iv. Benzon; čuvarom: Dr. Eduard Karaman i tajnikom prof. Jos. Barać.

U strukovni odbor: prof. Iv. Bezić a opet birani prof. Ante Bezić i prof. Bare Poparić.

Brozjav bez žite izmedju Rieke — Cresa i Jakina. Nekeje madjarske novine pišu, da je posao za uvedenje bezžitne brozjavne sveze izmedju Rieke — Cresa i Jakina tako napredovao da će za kratko vrijeme započeti brozjavaj saobraćaj iz-medju Cresa i Jakina.

Notarski izpit položio je ovih dana kod. c. k. prizivnog sudista u Trstu gosp. Ante Justi iz Opatije vrlo dobrim uspjehom. Naše iskrene čestitke!

„ADRIA ROSKOPF“

najbolja ura K 8 — za službenike sa 5-godišnjim jamstvom.

K tomu badava: 1 krasna kutija i 4 predmeta za pričuvati i to: 1 pero za uru, 2 kazala i 1 staklo. Razašije se pouzdećem. Naručbe ura izvršuju se nakon 8 dana točnog regulira. a radi, a na želju i odmah. Glavno skladište za Istru:

L. Malitzky, urar u Puli.

Via Sergla, 65. Najveće skladište zlatnih, srebrnih i iz kovine švicarskih ura, budilica, Pendelovih ura itd. Skladište zlata, srebra i dragulja.

Hrvatsko parobrodarsko društvo (na dionice) u Senju.

Plovidbeni red.
Vriedi od 1. siječnja 1906. do daljnje objave.

Pruga Senj-Rieka.

Svaki dan izim nedjelje.		Povratak.	
Polazak			
5:45 pr. p.	odl. Senj	odl.	3:55 po p.
6:30	odl. Novi	odl.	3:05
6:40	odl. Selco	odl.	2:55
7—	odl. Crikvenica	odl.	2:35
7:10	odl. Kraljevica	odl.	2:15
7:20	odl. Rab	odl.	2:05
7:30	odl. Karlobag	odl.	1:20
8:20	odl. Senj	odl.	1:10
8:30	odl. Novi	odl.	1:20
9:10	odl. Rieka	odl.	1:30

Uvjeto pristaje u Sv. Jakovu.

Pruga Rieka-Rab-Karlobag.

Svaki ponedjeljak polazak, a svaki utorak povratok.		Povratok.	
Polazak			
6:15 pr. p.	odl. Rieka	odl.	1:40 po p.
7:45	odl. Crikvenica	odl.	12:10
7:55	odl. Novi	odl.	12—
8:25	odl. Selco	odl.	11:30 pr. p.
8:30	odl. Senj	odl.	11:20
9:20	odl. Rab	odl.	10:30
9:50	odl. Karlobag	odl.	10—
10:35	odl. Baska Nova	odl.	9:10
10:50	odl. Sv. Juraj	odl.	9—
12:25 po p.	odl. Rab	odl.	7:10
12:40	odl. Karlobag	odl.	6:50
3:30	odl. Karlobag	odl.	5—

Uvjeto pristaje u Kraljevici (kupalište), Loparu i Barbatu.

Pruga Rieka-Senj-Pag.

Svaka srieda eventualno petak polazak, a svakog četvrtka eventualno subote povratok.		Povratok.	
Polazak			
6:15 pr. p.	odl. Rieka	odl.	1:40 po p.
7:45	odl. Crikvenica	odl.	12:10
7:55	odl. Novi	odl.	12—
8:25	odl. Selco	odl.	11:30 pr. p.
8:35	odl. Senj	odl.	11:20
9:25	odl. Rab	odl.	10:30
10—	odl. Karlobag	odl.	10:05
10:25	odl. Sv. Juraj	odl.	9:40
10:35	odl. Starigrad	odl.	9:30
11:35	odl. Jablanac	odl.	8:40
11:45	odl. Karlobag	odl.	8:35
12:30 po p.	odl. Karlobag	odl.	7:50
12:40	odl. Karlobag	odl.	7:40
2:10	odl. Karlobag	odl.	6:10
3—	odl. Karlobag	odl.	5:50
3:50	odl. Karlobag	odl.	5—

Uvjeto pristaje u Kraljevici (kupalište), Lukovu, Sinici, Prizni i Cesarici.

Pruga Rieka-Trst*.)

Svake sriede polazak, a svake subote povratok.		Povratok.	
Polazak			
8— pr. p.	odl. Rieka	odl.	12— o p.
1— po p.	odl. Pula	odl.	7— pr. p.
1:45	odl. Rovinj	odl.	6:15 večer
3:30	odl. Poreč	odl.	4:30 po p.
7:45	odl. Trst	odl.	3—
8—	odl. Trst	odl.	2:45
11:45	odl. Trst	odl.	11— pr. p.

*.) Povrh toga preuzimlje se roba s izravnom poštom za hrvatsko primorje i Polgorje obuhvaćajući Senj, Bag i Pag.

Za slučaj nepogodna vremena ili drugo koje zaprieke, prekinuta plovidba će se iznimno nastavit u interesu stranaka oimati čim vrijeme dopusti i zaprieka se odstrani, pa i mimo ustanovljenog ovdje dana i sata.

Agencija u Puli: D. FONDA
Piazza Ninfea, 1 (kuća Fanganel).

Javno priznanje

osiguravajućoj zadrugi „CROATIA“ u Zagrebu, koja je našu požarnu štetu savjestno procijenila i odplađaju nam odštetu u iznosu od

Kruna 22.700—

u gotovom kulantno isplatila.
U ZAGREBU, dne 30. 12. 1905.
Zagrebački tramway
dion. društvo.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45—22.

Jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod aloga, reuma, astme (težkog disanja), neapavanja, zujenja u uhu, neuralgije, glavobolje (migrene) kucanja srca, zubobolje, muževne slabosti, studenih ruku i nogu, padalova (epilepsije), mokrenju postelje, nejestivosti, nesvjestice, naglohoći, drhtanja na tjele, lufneće skopčanje sa bolesnog hrta, bledila (malokrvnosti), želudačnih grčeva, bezbednosti, ischiasa, ponokrvnosti, svih udnih grčeva, hoptochondrija, tjelesnih grčeva, hamporrhoida, kao i kod sveobće slabosti itd. stoji kao nenadokljivo sredstvo, pošto elektro-magnetička struja cijelim čovječnim tjeleom djeluje, čime se rešene bolesti u najkraćem vremenu izliče.

Poznato je, da liečniči kod navedenih bolesti višekratno elektriziraju tjele upotrebljuju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i po-vremenom kroz tjele prolazi, došim naprotiv ovom stroju elektro-magnetičnog križa ili zvjezde R. B. br. 86967, kako je jur rešeno, umjereno načinom neprekidno na tjele djeluje, što svakako bržim izličenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20 godina stare bolesti izliče se sa mojim strojem novše! Od izličenih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izražene zahvale kao i od omljenih slojeva izdano svjedočbe i priznanice iz svijta strana svieta pohranjene su u mojoj pismonoži, gdje se stoji svakomu u svako doba na vid. **GDJE NIJE DAN LIK NIE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ**, jer je to sigurno sredstvo proti gore navedenim bolestima, a onaj bolestnik, koji po mojem stroju nebi bio izličen najdulje u roku od 4 dana, dobiva novac natrag.

Upoznajem esohito p. n. obitavstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji je poradi svoga neuspjela zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, došim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvjezda R. B. broj 86967 esohito se hvati i uživa vnanrednu dopadnost poradi svoje izvratne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 4 K. Rabiti ga mogu samo djeca i jako slabe gospodje.
VELIKI STROJ STOJI 6 K. Rabiti se kod ostarjelih 20 godiš. kroničnih bolestih.

Dopisivanje i naručje obavljaju se i u hrvatskom jeziku. Pouzeteći ili ako se novac unapred pošalje, razasli glavna prodavaoca za tu i inozemstvo:

ALBERT MÖLLER,

Budimpešta, V., Vadsz-ulica 43/A.
Kalman ulica ugao.

Svoji k svojim

Skladište pokućstva

goričko-solkanske

stolarske zadruge

(prije Anton Čerulgoj)

TRST

Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra

Tvornica sa strojevnim obratom.

Pokućstvo izrađuje se samo u peći izsušenim drvom.

Konkurencija izključena. — Za solidnost se jamči.

Prodaje se također uz mjes. odplatu.

Zastupstvo u Trstu, Splitu i Aleksandriji

Ilustrovani cienici se šalju na zahtjev.

Odlikovana
svijecarna na paru
Gorica - ulica Sv. Antona

Preporuča pref. svećenstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. slavnom obitavstvu svijee iz prijesnoga pčelnoga voska kg. po K 490. Za prijesnost jamčim s K 2000. Svijee za pogrebe, za božićna drva, vošteni svitci i med najfinije vrsti uz veoma niske cijene.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Goranji grad. Markov trg.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Ovo glasovite i nenadkriljive kapljice sv. Marka upotrebljavaju se za vanjsku i unutarnju porazu. Osobito odstranjuju trganje i kakanje po kostih, noguh i rukuh, to izliče svaku glavobolju. One nedostizivo spasonosno djeluju kod bolesti želudca, ublažuju katar, umiruju izbacivanje, odklanjaju naduhavanje, boli i grčeva, pospješuju bolju probavu, čiste krv i crieva. Progone velike i male glizte, te sve bolesti od glistah dolazeće. Djeluju izvratno proti hrpavosti i promuklosti. Lieše sve bolesti jeteti i sluzene te koliku i trganje u želudcu. Progone svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti razternici i madroni, pa zato nasamja manjati u jednoj grad. **Gradska ljekarna, Zagreb.** Stoga se neka točno naruč po naslovom: **Gradska ljekarna, Zagreb, Markov trg broj 29** pokraj crkve sv. Marka. — Novac neka se šalje napred ili pouzetećem. — Manje od jednog luceta (12 boćica) se ne šalje. — Ciena je sljedeća i to franko na svaku poštu: 1 tucet (12 boć.) 4 K, 2 tuceta (24 boć.) 8 K, 3 tuceta (36 boć.) 11 K, 4 tuceta (48 boć.) 14-60 K, 5 tuceta (60 boć.) 17 K. — Posjedujem lisetu i liseta primanica, da ih njih moguće ovdje tiskati, zato navadjam samo imena neke eg, koju su sa osobitim uspjehom upotrebljavali **Kapljice sv. Marka** te potpunoma ozdravile: Iv. Barčinić, učitelj; Janko Kišalj, kr. nadlogar; Sij. Borčić, župnik; Ilija Manić, opantar; Sošja Vukelić, šilica; Jozef Seljančić, seljak itd. itd.

Kapljice sv. Marka.

Utemeljena god. 1360. **Gradska ljekarna, Zagreb.**
Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Goranji grad. Markov trg.

Prodaje se u korist Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru!

Visokom kr. zem. vladom proglašena liekovitom vodom radnicom

APATOVAČKA KISELICA

osarava alkalicko-muriatitna-litijaska kiselica vrlo bogata ugljičnom kiselinom

izvratno i poput kristala čisto stolno piće.

Glasoviti liečnički autoriteti prepisuju ovu kiselicu s najboljim uspjehom kod svih bolesti probavnih organa i grkljana proti ulozima i reumi, kod želudačnog, plućnog, gnilog svih drugih katara, proti hemeridima (zlatnoj žili), kod boli bubrega, mjehura, kamena, šeterna bolesti, srzatih i nateklih jetara, izgaravice i mnogih drugih bolesti. Prokuzano izvratno i nenadkriljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Analizirae ju prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković. Nagradjena na mnogim velikim strokovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.

„Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice“
ZAGREB, Illica broj 17.

Dohlva se u svim ljekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionama.

OGLAS.

NIKOLA ŽIC-KLAČIĆ i drug.

Mlin na benzinu i trgovina brašna na veliko

u PUNTU, otok KRK, Istra.

CIENIK

Čistog pšeničnog i kukuruznog brašna veoma korisno za obiteljji.

Ciena po 100 kg.:

pšenično brašno broj 1 K	26-60	nesijano sa mekinjama	K 21—
" " " 2	26-20	mekinje (posije)	14—
" " " 3	25-80	kukuruzno brašno	18—
" " " 4	24-50	raženo brašno prosijano	24—
Sve vrsti 1, 2, 3, 4, ujedno pomiešane	K 26—	" " nesijano	19—

Sve naznačene ciena računaju se postavljene u Puntu na barku ili parobrod u Krku. Plaća se u luntu, a utuživo u Krku. Uz gotov novac 1/4% popusta. Na zahtjev šalje se uzorke franko i badava.

U našem mlinu melje se svakovrstno žito uz cieniu po 100 kg. K 150, osim toga koji želi da bude brašno prosijano plaća više po 100 kg. K 15— (manje od 100 kg. se ne sija). Nabavljamo prazne vreće koje se nalaze u dobrom stanju za spremanje posija po 100 kg. i plaćamo za svaku 16 para a za one za brašno 20 para; one pak koje drže 75 kg. po 30 para.

Koji želi imati pobliže upute neka se obrati na g. Ivana M. Žica u Puli, admiralaska ulica br. 12.

Istarska Posujilnica u Puli

Prima zadrugare, koji uplađuju zadrugnih dielova jedna i više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član istoga 4 1/2% kamata čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 400 K bez predhodnog odka. z. nose do 400 K uz odkaz od 8 dana, iznos do 1000 K uz odkaz od 14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod ulozenja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkaz.

Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenjice i zadužnice uz gošortju

Uredovni sati svaki dan osim julija i augusta mjezecca od 9—12 prije podne i blagdane

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u ulici S. Stefana br. 9, prizemno esno, gdje dobivaju pobliže informacije. **Ravnateljstvo.**

Oglasi, priposlani itd.
likaju i računaju se na temelju
obličnog cijenika ili po dogovoru.

Prilog broju 3. „N. B.“

Iz sjednice obć. zastupstva,

— obdržavane u Kastvu, dne 20. novembra 1905. —

Predsjednik gosp. Dukić Frane, kao zamjenik obć. glavara, ustanoviv da je pristupio dovoljan broj, naime 27 obćinskih zastupnika i 1 zamjenik, otvori sjednicu u 10^{1/2} sati prije podne, saobćuje obćinskom zastupstvu da je gosp. obćinski glavar još holestan, te da pozdravlja obć. zastupstvo, koje zaželi obć. glavaru da što skorije ozdravi i da ga čim prije vidi u svojoj sredini.

Predloženi zapisnik posljednje sjednice obć. zastupstva od 18. t. m. jurve podpisan od dvojice za to imenovanih gg. zastupnika, bio je odobren, a za ovjerovljenje zapisnika današnje sjednice imenovana su gg. obć. zastupnici V. Sintić i F. Mavrović.

Pročitana su zatim slijedeća priobćenja:

Uzima se do znanja saobćenje, da je obćina Studena i kod vrhovnog sudišta uspjela u parnici proti Barak Antonu; da c. k. kot. poglavarstvo u Voloskom najavljuje, da je uslijed luđe oprošteno poreza na zemljariji za god. 1905. u županijama Srdoči i Zameš ukupno K 372.78; te da se je dne 15. novembra 1905. obdržavala u Rečini, a dne 16. istog mjeseca u Hostih komisionalna rasprava glede ustrojenja pućkih učiona, gdje se izaslanici obćine izjaviše o naukovnom jeziku, te o mjestu gdje bi se imale graditi odnose učione.

Prešav na treću točku dnevnog reda, naime na pretres obćinskog proračuna sa god. 1906. za Kastav, Brgud, Lisac, Skalnica i Studenu, predsjednik saobćuje, da su isti bili redovito izloženi, te da nije bilo protiv njih podneseno nikakvog prigovora.

Pročitlan je u potankosti rashod i prihod proračuna za Kastav i pridruženih obćina, kako predložen po obć. odboru, te je kod pojedine rubrike obć. zastupstvu dana prilika, da se isto izjavi bud o prihodu bud o rashodu prema potrebi i pokriven potrebitog potroška. Ovdje pak se hoće samo navesti nekoje svote potrebitog izdatka, jer bi se pojednostima proračuna predugo zašlo.

I. Kastav. — Administrativni troškovi, u koje se ubraja nagrada obć. glavaru; obć. odborima i zastupstvu, plaće činovnicima i slugama, tiskanice, uredovne i pisake potreboće, putni troškovi u obće, javni porez i ekvivalent, nabava pokretnina, rasvjeta i ogrijev uredovnih prostorija, poštarina, brzjavni te sudbeni troškovi, predviđaju se sa ukupnih K 26.922. Sam porez i ekvivalent, prema propisu posljednje godine iznaša K 5.712, a za sudbene troškove predviđja se K 1800.

Troškovi javnog podučavanja (škole) iziskuju izdatak od K 11.518, a sa školskim taksama ukupno K 28.618, i pošto u ovoj obćini neima nikakve školske zaklade, mora sav taj potrošak snasati obć. blagajna. Za obskrbu siromaha predviđja se za podporu u novcu i ljekovima K 6000; za bolničke troškove K 5000, za odjela ubogim ućenikom K 120; za podpore djacima K 1600; za popračenićstvo umobolnih K 270. Ukupno za siromaha K 12.990.

Redarstveno-zdravstveni troškovi i to: za plaću i paušal obć. liječnikom, za epidemické i kužne bolesti, uzdržavanje groblja, za predrađnje novog groblja u sv. Križu i Brežcima, predviđja se za svako po K 500; pokapanje ubogih, plaće obć. redarima, nu pošto se uviđja veća potreba redarstvenih sila, zaključilo je obć. zastupstvo da se razpiše natječaj za mjesto obćinskog nadredara uz plaću od K 1000, te jednog redara uz plaću od K 750, uz godišnji paušal od K 100 svakomu za nabavu odijela; uzdržavanje zatvora i uznika, javna

rasvjeta i nabava svjetiljka u Jušićih, Rukavcu i sv. Križu, a za Kantridu da se sporazumi glede električne rasvjete, dočim za Matulji da se pričekka dok bude izgrađena električna željeznica; za osiguranje obć. zgrada protiv požara, plaće šumskom upravitelju i obć. luga-rima sa predviđenih K 5282. Sveukupno sa K 14.992.

Troškovi javnih svečanosti, poglavito za nabavu 40 novih pućaka-opetusa, predviđja se K 700. Uzdržavanje gradjevina, kao lugarske kuće u Lisini, te popravak obć. ureda u Kastvu (parketiranje vijećnice i soba glavara, popodjenje blagajne), predviđja se ukupnih K 1212.

Za uzdržavanje cesta: plaća cestaru na lisinskoj cesti, prah i korda, šumski putevi, popravak puta od željeznice do crkve sv. Luke u Rukavcu K 1000, popravak ceste kroz Ivančić i Jurinić na Biskupi u Kućelovoj K 400, cementiranje jednog dijela placala na sjajmštu u Kastvu, plaća cestaru u Zamešu i za odlučiti popravke u god. 1906. predviđja se sa ukupnih K 6300.

Za popravak javnih vodnjaka kao: „Kalića“ u Jušićih K 600, „Živice Jurdana“, uredjenje podzemnog kanala od stuba glavarstva u Kastvu prema gornjem i donjem dijelu grada, očišćenje „Pisćine“ u Kućelovoj, popravak „Živice“ kod Mavričić, „Sternice“ kod Korenskoga, na medji Brnčići-Sroki, „Ferenčevce kaline“ sa K 700, „Živice“ i „Ladve“ u Matuljevoj za svaku po K 600 i za odlučiti u god. 1906. predviđja se sa ukupnih K 5087.

Za nova nasade i popravak prvanjih u obć. šumama predviđja se K 510.

Za gradnje novih zgrada predviđja se pripomoć obćine za školu u Sv. Mateju sa K 1200, u Hostih, Rečini i Brežcima po K 1000, a za gradnju klanice sa šternom u Kastvu K 4890.80, sveukupno K 9031.

Za gradnje novih cesta predviđja se K 3200.—, od kojih za nastavak puta Opoljica-Jasenovac K 600.—, za gradnju staze od postaje Matulje do Gajanića u Perenićih K 600.— te za gradnju puta u Lužinu K 1000.—.

Za gradnje novih vodovnih zdanja predviđja se ukupno K 10910.—, od kojih za Šternu na Kantridi već od Seegnara položenih K 1400.— k tomu doprinos obćine za ovu Šternu i onu u selu Malonji po K 1000.—, za one u selima Gor. Turki, Jelovićani, Mavri, Furićevom, Petreč, Pilepičić, Škurinja, Dovičić, Čikovičić i Studeni po K 600.—, te za gradnju i uzdržavanje mosta u Trnovići K 1510.—.

Za izradbu gorivog drva za obćinare u obć. šumi Lisini predviđja se sa potroškom od K 3932.—.

Sveukupni rashod proračuna za god. 1906. a za imovnu obćinu Kastav iznosi K 144.198.—.

Iz prihoda istog proračuna navadja se slijedeće potankosti. Najmovina gradjevine dati će K 267.—. Najam poštanskog ureda povišen je od K 80.— na K 100.—. Najam placala i kamenoloma u Preluki i Kantridi dati će K 1700.—. Dohodak od prodaje drva gradjevnoog, za obćinare iz obć. šuma predviđja se sa zaostaci ukupnih K 11648.—. Od zastanih i tekućih interesa od glavnica uloženi kod privatnika drži se, da će se utjerati K 24000.—, opazkom da se imade utuziti sve dužnike, koji duguju interese preko triju godina.

Pristojbe od sajmovine da će dati K 2750.— a ove od plesova K 1400.—. Doprinosi pridr. obćina za administraciju istih, te prinos k plaći i paušalu obć. liječnika iznose K 2550.—. Povratak sudb. troškova predviđja se kao u razhodu sa K 1800.—.

Izlati svakog četvrtka o
prijavu.

Netakani dopisi se ne vraćaju
nepodpisani ne tiskaju a
neefranirani ne primaju.
Predplata sa poštarnom stoji
10 K u obće, } na godinu
5 K za svake } na godinu
ili K 5.—, odn. K 2.50 na
pol godine.
Izvan carvine više poštarnina.
Plata i utinjje se u Pall.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali 20 h., koji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u
»Tiskari Laginja i dr. prije
J. Krmpotić i dr.« (Via Graha
br. 1), kamo neka se naslovičuju
sva pisma i predplata.

Adrić u Trstu (Via Ceredera br. 1. d. kat).

rednika i ustano-
a u jutro pomiren

njegovog postanka.
ednji između one
akotrpne istarske
arabaićem nestalo
an osvajaio je srca
ni dostojanstva,
o bi među svoju

vieke zatvorile se
om listiću narodu
i mrtvaćkom odru
iše nego li su to

rbe u Istri, stojeći
dū, u ime svega

lnog i pomorskog
2 sestre i 4 brata).
nižarić iz Punta.
va sa talijanskim
učio ga je tako
io je u Zadru za
Karabaića radi
u VIII. razredu
lanjem obićaju u

om od 300 for.
cijalne činovnike.
a u Kopru, gdje
ati, da je Hrvat
je klasificirao sa
m godine 1867.
se svake službe.
ine bacao je krv
rčao na dan dva
a Rivoltelle.

tu misao veliki
vu s dr. Pulčićem
lista, koji bi se
od ordinarijata.
lati se on zanj
uredjivanje naj-

prije dr. M. Laginja, pak pok. dr. A. Dukić. — God. 1883. bio je pop Ante imenovan kanonikom sv. Jeronima u Rimu, gdje je zauzeo izpražnjeno mjesto smrću bivšeg mu ravnatelja dra. Pulčića. U Rimu je ostao oko dvije godine, jer mu nije prijao tamošnji zrak, te oboliv zapusti vječni grad.

Vrativši se u Trst, preuze lagahnu službu vjeroučitelja i nadzornika u zavodu „Albertinum“, kojim ravnaju školske sestre sv. Križa, i u kojemu se uzgajaju siromašne i zapuštene djevojčice. Tu službu obavljao je preko 20 godina na veliko zadovoljstvo školskih sestara i školske mladeži. — Svoju mnogobrojnu rodbinu podupirao je pop Ante skoro više nego li je mogao. Nikada nije nitko od njegovih zakucao na njegova vrata a da mu se nebi širom otvorila.

Znajuci kako će se naš narod u Istri teško osloboditi tudjeg gospodstva dok nebude imao svojih izškolanih sinova, koji će ga braniti, suditi mu, liečiti ga duševno i tjelesno, dao je izškolati najprije nećaka Ivana Karabaića koji je prerano umro kao kotarski kapetan u Kninu u Dalmaciji, pak drugog nećaka sada popa Ivana Maračića vojnog kurata u Ljubljani i brata ovomu posljednjem, koji je u Trstu svršio 5 ili 6 gimnazijalnih razreda, te kasnije pošao u Ameriku. I tako je naš Ante sav svoj viek više mislio, snovao i radio za druge nego li za sebe. — Radi čistih holesti nije mogao niti mario postati stalno namještenim dušobrižnikom. Za nikakvom časću nit odlikom nije težio, te premda je iskreno prijateljčevao sa pok. narodnim biskupima, Legatom, Dobrilom, Glavinom i Šterkom, pošao je u hladni grob kao posljednji priprosti svećenik one biskupije.

Rastajuć se ovim za uvijek na ovom svietu sa premilim pokojnikom, sladkim prijateljem, iskrenim savjetnikom, uzornim svećenikom i rodoljubom, kličemo mu iz dubine potrte duše: **Vječni Ti pokoj i slava, plemeniti Ante!**

Plovidbeni red.
Vriedi od 1. siječnja 1906. do daljnje ob.
Pruga Senj-Rieka.

Polazak. Svaki dan izim nedjelje. Povrt

5:45 pr. p.	odl. Senj	dol.	8:55
6:30	dol. Novi	odl.	8:05
6:40	odl. Selce	dol.	2:55
7-	dol. Crikvenica	odl.	2:35
7:10	odl. Kraljevica	dol.	2:15
7:20	odl. Rieka	dol.	2:05
7:30	dol. Kraljevica	odl.	1:20
8:20	odl. Rieka	dol.	1:10
8:30	dol. Rieka	odl.	12:30

Uvjeto pristaje u Sv. Jakovu.

Pruga Rieka-Rab-Karlobag
svaki ponedjeljak polazak, a svaki utorku povi

6:15 pr. p.	odl. Rieka	dol.	1:40
7:45	dol. Crikvenica	dol.	12:10
7:55	odl. Novi	dol.	11:30
8:25	dol. Senj	dol.	11:20
8:30	dol. Baška Nova	dol.	10:30
9:50	odl. Rab	dol.	10- . . . . .
10:35	dol. Karlobag	dol.	9:10
10:50	odl. Rab	dol.	9- . . . . .
12:25 po p.	dol. Rab	dol.	7:10
12:40	odl. Karlobag	dol.	6:50
3:30	dol. Karlobag	odl.	5- . . . . .

Uvjeto pristaje u Kraljevi (kupaliste), Lopa Barbatu.

Pruga Rieka-Senj-Pag.
Svaki sriedu eventualno petak polazak, a sv četvrtka eventualno subote povratk.

6:15 pr. p.	odl. Rieka	dol.	12:10
7:45	dol. Crikvenica	dol.	12- . . . . .
7:55	odl. Novi	dol.	11:30
8:25	dol. Senj	dol.	11:20
8:30	dol. Sv. Jaraj	dol.	10:30
9:50	odl. Starigrad	dol.	10:05
10-	dol. Jablanac	dol.	9:40
10:25	odl. Karlobag	dol.	9:30
10:35	dol. Karlobag	dol.	8:40
11:35	odl. Karlobag	dol.	8:35
12:30 po p.	dol. Karlobag	dol.	7:50
12:40	odl. Karlobag	dol.	7:40
2:10	dol. Karlobag	dol.	6:10
3-	odl. Karlobag	dol.	5:50
3:50	dol. Karlobag	odl.	5- . . . . .

Uvjeto pristaje u Kraljevici (kupaliste), Luk Silnici, Prizini i Cesarici.

Pruga Rieka-Trst*.)
Svake sriede polazak, a svake subote povrat

8- pr. p.	odl. Rieka	dol.	12- o p.
1- po p.	dol. Pala	dol.	7- pr. p.
1:45	odl. Rovinj	dol.	6:15 večer.
3:30	dol. Poreč	dol.	4:30 po p.
7- pr. p.	odl. Trst	dol.	3:45 . . . . .
7:45	dol. Trst	dol.	3- . . . . .
8-	odl. Trst	dol.	2:45 . . . . .
11:45	dol. Trst	dol.	11- pr. p.

* Povrt toga preuzimlje se roba s izravno policom za hrvatsko primorje i Podgorje obal čaju Senj, Bag i Pag.

Za slučaj nepogodna vr. mena ili druge zaprieke, prekinuta plovidba će se izmimo staviti u interesu stranaka odmah čim vrijeme jesti i zaprieke se odstrane, pa i imino ustaj ljenog vrtje dana i sata.

Agencija u Pull: D. FONDA
Piazza Ninfea, 1 (kuća Fanganel).

Javno priznanje
osiguravajućoj zadrugi "CROATI u Zagrebu, koja je našu požari štetu savjestno procijenila i otp dajuću nam odštetu u iznosu **Kruna 22.700**— u gotovom kulantno isplatila. U ZAGREBU, dne 30./12. 190 Zagrebački tramva dion. društvo.

Istarska Pos
koji uplaćuju zadrugnih dielova jedna i više po kruna 20. ako i nije član te placa od istoga 4 1/2 % kamata čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog odka. z nose do 400 K uz odzak od 8 dana, iznose do 1000 K uz odka. od 14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod uložena suglasno ustanovio veći ili manji rok za odzak.

Zajmovo (posudo) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zaduznice uz garanciju

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati pr. p. i 3-7 sati po podne; u nedjelji i blagdana osim julyja i augusta mjesec od 9-12 prije podne

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u ul. S. Stefana br. 9, prizemno esno, gdje dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstv.

Prošlih je godina občina izvela razne radnje, te je dio potroška imao biti povraćen od obćinara dotičnog kraja sa reparti, kao za školu u Zametu, školu u Rukavcu, žensku školu, mrtvačnicu i zvonik u Kastvu, te drugih manjih predujma, od česa predvidja se prihod od K 6500.—

Od raznih i nepredvidjenih prihoda, predvidja se dobiti ukupnu svotu od K 18.880.—, i to kao povratka reparta za šterne, prinos cestovnog odbora za popravak cesta, postotaka i kamata od likvidovane štivre, te državne i zemaljske podpore za razne gradjevine u obćini, koje se kane izvesti.

Ukupni prihod proračuna Kastav iznosi K 99.948.— kojeg usporredi sa sprijeda navedenim rashodom, proizlazi manjak od K 44.250.—

II. Brgrad. — Proračun Brgrada iznosi u rashodu K 14.538.—, a u prihodu K 10.429.—, prikazujuć dakle manjak od K 4109.—. Rashod toga proračuna iziskuje sljedeće poveće svote: za porez i ekvivalent K 1109.—, za školu i škol. takse K 1626.—, za bolničke troškove K 850.—, za nabavu vatrogasne štrcaljke i osiguranje protiv ognja K 448.—, za gradnju II. razreda pučke učione K 6000.—, za gradnju šterne uz školu K 2000.—. U prihodu važniji su sljedeći dohodci: od prodaje drva iz obć. šume sa zastanim pristojbama K 1630.—, da se uzmogne dograditi školu i šternu, predvidja se zajam od K 8000.—

III. Lisac. — Proračun Lisca prikazuje rashod od K 6915.—, a prihod od K 6266.—, dakle uz manjak od K 649.—. U rashodu predvidja se gradnju reservoiru vode u Lisacu, sa potroškom od K 4600.—, a buduć občina neima odnosne svote u gotovini, to se u prihodu predvidja zajam od K 2600.— a s druge strane predvidja se u tu svrhu državnu i zemaljsku podporu od K 2000.—

IV. Skalnica. — Proračun Skalnice iziskuje u rashodu K 4755.— a u prihodu predvidja se K 4202.—, tako da imade manjak od K 553.—. Glavna svota u rashodu odnosi se na povratka posude za pokriće blagajničkog manjka, te povratka K 2700.—. Glavni pako prihod predvidja se od prodaje drva sa zaostaci sa K 740.—, od paševine sa K 620.—, te od reparta za pokriće troškova gradnje šterne i blagajničkog manjka sa K 990.—

V. Studena. — Proračun studene iznosi u rashodu K 8461.—, a u prikodu K 6928.—, dakle sa manjkom K 1533.—. U rashodu ove občine nalazimo sljedeće poveće svote: za porez i ekvivalent K 1388.—, za javno podučavanje i školske takse K 420.—, za uspostavu svoda u župnoj crkvi u Klani i popravak župnog stana K 1400.—, za odplatu duga župnog stana i povratka posude za pokriće blagajničkog manjka K 2067.—. U prihodu nalazi se glavni duhodak od prodaje drva i zaostataka istih K 2830.—, od pašišća i najam sjeno-koša K 900.—

Na molbu Starčić Andrije, obć. slugu u Klani, obć. zastupstvo povisiuje mu godišnju nagradu sa K 12.— u rashodu občine Lisac, Skalnica i Studena.

VI. Klana. — Predloženi proračun pridružene občine Klana, kako sastavljen po tamošnjem upravnom vijeću, bio je prihvaćen u cijelosti, naime sa rashodom K 37332.—, i prihodom K 33361.—, dakle sa manjkom od K 3971.—. U rashodu ove občine predvidjeno je za javno podučavanje i školske takse K 2330.—, a za obnovu i popravak župne crkve sv. Jeronima i ostalih obć. zgrada K 20300.—; za popravak cesta K 1000.—, za rieviranje obć. uzurpa, prinos k troška za brzojavnu svezu sa Kastvom i uredjenje medja izmed Klane i Studene K 2680.—. U prihodu istite se sljedeće dohodke:

od prodaje gradjevnog i gorivog drva sa zaostacima K 7940.—, od paševine i najma sjeno-koša K 2320.—, od zakupnine lova K 1461.—. Za popravak župne crkve predvidja se zajam od K 10000.—

Za pokriće gori navedenih manjka proračuna za god. 1906. votalro je obć. zstupstvo na izravne poreze sljedeće namete: za Kastav 15%, za popravak obć. puteva i cesta; 32% za školske takse; 15% za bolničke troškove za cijelu imovnu obćinu Kaktav, zatim za Blazići 50% za gradnju šterne u Šefaniji i vodojaka u Blazićih; za Puži 50% za dogradnju pučke učione u Breščima; za Zamet 25%, za dogradnju drugog razreda tamošnje učione i 12% za pokriće plaće cestara u Zametu.

Za Brgrad, Lisac, Skalnicu i Studenu 100% za pokriće pasiva eventualno i bolničkih troškova; za pokriće školskih taksa Brgrad 25%, Lisac 70%, Skalnica 80% i Studena 70%.

Za Kastav, Brgrad, Lisac, Skalnicu i Studenu namet od 100% na potrošarinu vina i mesa u prodaji na malo, te za Kastav stalnom taksom od K 340 po svakom hl. na malo istočene pive.

Upravno vijeće u Klani votalro je namet od 75% na državne poreze za pokriće manjka i 25% za pokriće školskih taksa, te namet od 75% na potrošarinu vina i mesa u prodaji na malo i stalnu taksu od K 340 za svaki hl. na malo istočene pive.

Pri raspravi o nametu na potrošarinu vina i mesa, podneslo je predsjedništvo kćmara sudbenog kotara Volosko molbu, da se istomu dade pobirati taj namet u god. 1906. uz zakupnu cijenu od godišnjih K 18080.—. (Zemaljski odbor nije na to naknadno pristao, već zahtjeva da bude obćini i-plaćena podpuna svota u razmjernu postotka kao i vis. eraru.)

Glede pobiranja takse na pivo obć. zastupstvo zaključuje, da se istu za god. 1906. dade u zakup putem javne dražbe uz izključnu cijenu od K 2000.—

Kod rasprave glede odobrenja proračuna občine Klane a na predlog gg. zastupnika iz Klane i Studene, zaključilo je obć. zastupstvo da se s mjesta brzojavno upita c. kr. namjestnika, kao predsjednika zemaljskog školskog Vijeća, da se pobrine za bezodvlačno namještenje druge učiteljske sile na učioni u Klani.

Preporuča se molbe Srok Andra iz Brnasi 77. i onu skrbnika mid. Marije Brajan iz Jušići 56., glede podijeljenja obrtnih listova za prodaju vina, piva i jela na malo.

Već dosad je u Zvonečoj obavljao službu pregledača mrtvih Kinkela Frane iz Zvoneče 62. nu istu nije dosad prema propisu imenovan po obć. zastupstvu, pa se istog, obzirom na preporuku kapelanskog ureda u Zvonečoj kao takvog imenuje.

Na molbe za podijeljenje podpora, zaključuje se, da se izdade K 177, uračunav u to i odkup zemljišta za popravak puta u Breščima u Puževoj.

Dvojići siromaha doznajuće se po K 5, jednomu K 10, jednomu za popravak krova i gradjevali materijal K 30, pravniku R. J. mjesecna podpora od K 16, od 1. XII. 1905. do 31. XII. 1906.

Gosp. zastupnik iz Zameta moli, da bi se na Kantriji imenovalo zamjenika županu, obzirom što takvog često treba c. k. oružništvo ili drugi službenici. Obć. zastupstvo uvidiv shodnost predloga imenuje Srdoc Ivana-Prešića iz Zameta 85 zamjenikom župana u Zametu. — Na predlog zastupnika gosp. R. Jarinčića, da se županu Puževe izreče nepovjerenje u vršenju njegove službe, obć. zastupstvo zaključuje da se istog pozove na odgovornost.

Izcrpiv dnevni red, predsjednik diže sjednicu u 3 sata po podne.

CIENIK
Čistog pšeničnog i kukuruznog brašna veoma korisno za obitelji.

Ciena po 100 kg.:	
pšenično brašno broj 1	K 26-60
" " " 2	" 26-20
" " " 3	" 25-80
" " " 4	" 24-50
Sve vrsti 1. 2. 3. 4. ujedno pomiješane	K 26- . . . . .
nesijano sa mekinjama	K 21- . . . . .
mekinje (posije)	. . . . . 14- . . . . .
kukuruzno brašno	. . . . . 18- . . . . .
raženo brašno presijano	. . . . . 24- . . . . .
" " " " " " " " " " " "	. . . . . 19- . . . . .

Sve naznačene cijene računaju se postavljene u Pintu na barku ili parobrod u Krku. Plaća se u Pintu, a utuživo u Krku. Uz gotov novac 1 1/2 % porjasta. Na zahtjev šalje se uzorke franko i badava.

U našem mliju melje se svakovrstno žito uz cijenu po 100 kg. K 150, osim toga koji želi da bude brašno presijano plaća više po 100 kg. K 1- (manje od 100 kg. se ne sija). Nabavljamo prazne vreće koje se nalaze u dobrom stanju za spremanje posija po 100 kg. i plaćamo za svaku 16 para a za one za brašno 20 para; one pak koje drže 75 kg. po 30 para.

Koji želi imati pobliže upute neka se obrati na g. Ivana M. Žic-a u Pull, admiralska ulica br. 12.